Voorstel raad

Nummer
C.3
Portefeuillehouder
A. van Dam

Contact en vragen via
Technischevragen@hollandskroon.nl

Datum raadsvergadering	Datum B&W-besluit
6 november 2025	7 oktober 2025

Onderwerp
Programmabegroting 2026

Kern van het voorstel
Vaststellen van de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029. Daarmee worden ook kredieten beschikbaar gesteld als toegelicht in het hoofdstuk Investeringsagenda. De kapitaallasten van deze kredieten zijn verwerkt in de begroting en meerjarenraming. Vóór 15 november stuurt de gemeente de vastgestelde begroting toe aan de provinciale toezichthouder.

Voorgesteld besluit
Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad voor: 1. de programmabegroting 2026, inclusief de onttrekking aan de reserves van € 3.858.000 en toevoeging aan de reserves van € 1.735.000, vast te stellen; 2. de ozb opbrengst voor 2026 met 9% te laten stijgen voor zowel de woningen als de niet-woningen boven op de netto inflatiecorrectie van 3,7%; 3. kennis te nemen van de meerjarenraming 2027 – 2029; 4. de kredieten met een totale omvang van € 19.190.000 (waarbij een investeringsplafond geldt vervangingsinvesteringen/levensduurverlengende investeringen) en € 12.625.000 overige investeringskredieten, met een gezamenlijke totale omvang van € 31.815.000 zoals genoemd en toegelicht in het hoofdstuk Investeringsagenda goed te keuren; 5. in te stemmen met fasering van het eerder toegekende krediet investeringen in beheer en verduurzaming van bestaande gebouwen (€ 1.000.000); 6. een bestemmingsreserve Kapitaallasten in te stellen; 7. in te stemmen met een krediet van € 1.400.000 in 2026 om startersleningen te kunnen verstrekken.

Wettelijke grondslag
Gemeentewet art. 189 en verder het Besluit Begroting en Verantwoording, de Financiële verordening gemeente Hollands Kroon 2023, de Verordening tot eerste wijziging van de Financiële verordening gemeente Hollands Kroon 2023 en de Algemene wet bestuursrecht.

De gemeenteraad besluit:
Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 6 november 2025. Griffier Burgemeester

Aanleiding
Elk jaar stelt de gemeente een begroting vast voor het volgende jaar, waarin de uitgangspunten en keuzes uit de kadernota zijn verwerkt. De meerjarige effecten zijn meegenomen in de meerjarenraming. Mét de vaststelling van de begroting, worden ook de kredieten gevoteerd zoals die zijn genoemd en toegelicht in het hoofdstuk Investeringsagenda.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
Zekerheid voor bestuur en ambtelijke organisatie dat er geautoriseerd budget beschikbaar is voor het doen van de geplande uitgaven en het realiseren van de ambities uit het coalitieakkoord.

Motivering per voorgesteld besluit
Ad 1. Vaststellen programmabegroting 2026 Jaarlijks maakt het college een begroting op. Aan de hand van autonome ontwikkelingen, het coalitieakkoord, onderhoudsplannen en lopende verplichtingen plant de gemeente de uitgaven. Uiteraard houden we hierbij rekening met de financiële mogelijkheden. Die worden begrensd door de inkomsten van het rijk (vooral de algemene uitkering uit het Gemeentefonds), de opbrengsten van onze lokale belastingen en overige inkomsten. Binnen de begroting is sprake van een totale onttrekking aan de reserves van € 3.858.000 en een totale toevoeging aan de reserves van € 1.735.000. Een nadere toelichting treft u aan in de diverse clusters.

De begroting kent een indeling naar (door de raad vastgestelde) programma's en clusters. Het geraamde saldo 2026 bedraagt € 0 en daarmee is de begroting in evenwicht.

Ad 2. de ozb opbrengst voor 2026 met 9% te laten stijgen voor zowel de woningen als de niet-woningen boven op de netto inflatiecorrectie

Het blijvend kunnen uitvoeren van de gezamenlijke ambities, het opvangen van de korting op het gemeentefonds en het opvangen van de OZB-korting op het Gemeentefonds leiden ertoe dat een extra OZB-verhoging nodig is. Wij schatten de benodigde verhoging binnen een bandbreedte op 6 tot 12 procent. In de kadernota reken we met 9%, welke verhoging we ook in de begroting hebben opgenomen. Dit % komt boven op de indexatie van netto 3,7%. De opbrengst van de woningen en de niet-woningen wordt overeenkomstig met deze percentages aangepast.

Ad 3. Kennisnemen van meerjarenraming 2027-2029

Door de extra middelen in de algemene uitkering is het zogenoemde 'ravijnjaar' twee jaar opgeschoven naar 2028. Dat geeft ons de ruimte om kritisch te kijken naar onze financiële koers. We blijven investeren in woningen, voorzieningen, duurzaamheid en een prettige leefomgeving. Tegelijk vragen we van iedereen een eerlijke bijdrage om onze plannen zorgvuldig mogelijk te maken. Bijvoorbeeld via de nota kostenverhaal of de OZB, die we als sluitpost hanteren met een maximale stijging van 9% boven op de netto indexatie.

De saldi over de jaren 2026 – 2029 bedragen respectievelijk
2026: € 0
2027: € 453.418 (negatief)
2028: € 1.921.862 (negatief)
2029: € 1.127.717 (negatief)

Ad 4. Goedkeuren kredieten die naar verwachting in 2026 in uitvoering gaan

In de begroting 2026 en de meerjarenraming zijn alle kapitaallasten over de investeringskredieten die u terugvindt in de bijlage Investeringsagenda verwerkt. Als de raad de begroting ongewijzigd vaststelt dan zijn daarmee ook deze kredieten gevoteerd. Het is de bevoegdheid van de raad hiermee akkoord te gaan, ze te wijzigen of te besluiten tot een andere planning. Het gaat om de volgende totaalbedragen: € 19.190.000 voor kredieten met een investeringsplafond (vervangingsinvesteringen/ levensduurverlengende investeringen) en € 12.625.000 overige investeringskredieten.

Ad 5. Fasering krediet Investeringen in beheer en verduurzaming van gebouwen

Het genoemde plafond voor investeringen in beheer en verduurzaming van bestaande gebouwen van € 1.000.000 vraagt het college niet als krediet aan omdat hiervoor al een krediet bestaat. De raad vragen wij met het vaststellen van de begroting in te stemmen met de fasering van dit krediet over de jaren. Voor 2026 betekent dit dat er € 1.000.000 beschikbaar is voor investeringen in beheer en verduurzaming van bestaande gebouwen.

Ad 6. Bestemmingsreserve Kapitaallasten
Wij stellen de raad voor een bestemmingsreserve kapitaallasten in te stellen. Deze bestemmingsreserve gebruikt de gemeente om begrote kapitaallasten in te storten als deze in een jaar niet volledig nodig zijn. In jaren waarin de begrote kapitaallasten niet toereikend zijn, kan een onttrekking plaatsvinden.

Bij de kadernota 2026 is voorgesteld de begroting voor kapitaallasten bij te stellen. In deze begroting zijn deze hogere kapitaallasten doorgevoerd. De verwachting is dat de eerste jaren (2026 en 2027) de begrote kapitaallasten nog niet volledig benut worden, de jaren erna (2028 en 2029) ontstaat er een tekort op de kapitaallasten. De voorgestelde bestemmingsreserve kan dienen om deze verschillen over de jaren te egaliseren.
Afhankelijk van te ontvangen bijdragen van derden, fasering van projecten en/of kostenverhaal, kunnen effecten ontstaan voor de begrote kapitaallasten. Ook deze effecten verrekenen we met de bestemmingsreserve.

In 2026 beoordelen we of al bestaande bestemmingsreserves die ook inzetbaar zijn voor kapitaallasten overgeheveld kunnen worden naar de nieuw in te voeren bestemmingsreserve. Hiervoor ontvangt u een apart voorstel in, naar verwachting, 2026.

Ad 7. In te stemmen met een krediet van € 1.400.000 in 2026 om startersleningen te kunnen verstrekken.
Om in 2026 opnieuw 50 startersleningen te kunnen verstrekken is een krediet nodig van € 1.400.000. U bent hierover geïnformeerd met de memo van 15 april 2025.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
Als de programmabegroting niet voor 15 november wordt vastgesteld, stelt de provincie het regime van preventief toezicht in.

Alternatieven (incl. argumenten)
NVT

Financiële gevolgen	
Wat is de omvang van het investeringskrediet?	Investering plafonds: € 19.190.000 Overige investeringen: € 12.625.000 Startersleningen: € 1.400.000
Wat is het effect op de begroting?	Kosten en opbrengsten zijn in evenwicht.
Dekking binnen begroting	Programma: Niet van toepassing. Cluster: Niet van toepassing.
Geen dekking binnen begroting	Dekkingsvoorstel: Niet van toepassing.
Fiscale gevolgen	Niet van toepassing.
Toelichting: zie de programmabegroting 2025.	

Communicatie
Er volgt een nieuwsbericht met een publieksvriendelijke versie van de begroting. Wij sturen de vastgestelde begroting aan onze provinciale toezichthouder.

Bijlagen
1. Programmabegroting 2026